

Lauksaimniecības datu centra

Direktora vietniecei

Ernai Galvanovskai

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Pārskats par paveikto 2018. gadā

biedrības „Latvijas Aitu audzētāju asociācijas” īstenojot ciltsdarba programmas:

- Latvijas tumšgalves (LT)
- Vācijas merino vietējās (VMV)
- Dorperas (DOR)
- Sufolkas (S)
- Romanovas (R) šķirnes aitām Latvijā.

Biedrības „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”
valdes priekšsēdētāja vietniece, ciltsdarba grupas vadītāja
01.02.2019.

D. Kairiša

Ciltsdarba speciālistu un saimniecību īpašnieku apmācība – izglītojošo semināru organizēšana

- ✓ Organizētas „Aitu dienu 2018” stacijā „Klimpas” un Brīvdabas muzejā ar dzīvnieku izstādi.
- ✓ Organizēts seminārs teķu izsoles laikā stacijā „Klimpas” un projekta noslēguma seminārs darbībā ar LLU 28. decembrī.
- ✓ Sadarbībā ar LLKC organizēti 1 demonstrējumi un fermu dienas (SIA Cimbuļi).
- ✓ Organizētas gaļas šķirņu aitu vērtēšanas mācības, nodarbības vadīja Francijas Ile-de-France asociācijas vadītājs.
- ✓ Noorganizēti profesionālās pilnveides kursi aitu ēdināšanā un aitu audzēšanā (3 D development un SIA Ralle).
- ✓ Aktīva dalība normatīvo aktu izstrādē.
- ✓ Dalība Lietuvas un Igaunijas rīkotajos pasākumos, lasītas lekcijas Lietuvas aitu audzētājiem.

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Latvijas tumšgalves aitu šķirnes ciltsdarba programmas īstenošanas rezultāti

Ciltsdarba programmas galvenais mērķis ir veidot auglīgus, *Maedi Visna* slimības brīvus, SKREPI rezistentus tīršķirnes aitu ganāmpulkus.

Latvijas tumšgalves šķirne ir iekļauta mātes šķirņu grupā, tās izkopšanā galvenās vērtējamās pazīmes ir aitu māšu auglība un jēru izaudzēšana līdz atšķiršanai. Programmas īstenošanā 2018. gadā piedalījās 36 aitu audzētāji (8. tab.), bet 14 audzētāji veic aitu snieguma pārbaudi (7. tab.), atbilstoši ciltsdarba prasībām, bet vēl nav atzīti par šķirnes aitu audzētājiem.

Salīdzinot ar 2017. gadu, šķirnes aitu audzētāju saimniecību skaits ir samazinājies. Kopējais aitu māšu skaits, kurām noteikta ģenētiskā kvalitāte - 3752.

1. tabula

Ciltsdarba programmā izvirzītie mērķi un sasniegtie rezultāti

Programmā izvirzītie mērķi		Sasniegts 2018. gadā	Salīdzinājums ar izvirzīto mērķi
Kāpināt aitu māšu auglību vidēji šķirnes populācijā	180%	179.3%	-0.7%
Izaudzēt kvalitatīvus jērus pie mātēm, sasniedzot jēru dzīvmasu 70 dienu vecumā	aitas	20.0 kg	-1.3 kg
	teķi	22.0 kg	-2.1 kg
Sasniegt audzējamo aitu vidējo dzīvmasu gada vecumā vismaz	45 kg	53.3 kg	audzējamo aitu un teķu dzīvmasa tiek vērtēta uzsākot vaislas darbību
Audzējamie teķi		71.2 kg	

Ciltsdarba programmā izvirzītie mērķi un sasniegtie rezultāti

Programmā izvirzītie mērķi	Sasniegts 2018. gadā	Salīdzinājums ar izvirzīto mērķi
Nodrošināt vaislas teķu pārbaudi pēc pēcnācēju kvalitātes stacijā „Klimpas”	18 (9. tab.)	vidējais dzīvmasas pieaugums nobarošanas laikā 350 g, 9 teķu pēcnācēji pārsniedza šo rezultātu
Turpināt uzlabot audzējamo aitu un teķu eksterjera uzlabošanu, izmantojot eksterjera lineāro vērtēšanu	761	no tiem 718 audzējamās aitas un 43 audzējamie teķi
Izmantot šķirnes populācijas pavairošanai augstvērtīgus, pret <i>Skrepi</i> rezistentus (R ₁), selekcijai vēlamus (R ₂) un tikai izņēmumu gadījumos neitrālus (R ₃) sertificētus vaislas teķus		no jauna vaislinieka sertifikāti izsniegti 34 teķiem, no tiem Skrepi genotips: R1 - 17, R2 - 16, 3 – 1 teķim.

Sagatavoti un izsniegti **122** vaislas dzīvnieka sertifikāti.

Apjomīgs darbs veikts, lai sagatavotu un uzņemtu aitas un teķus **ciltsgrāmatā, atbilstoši ES dzīvnieku audzēšanas regulas prasībām**. Kopā ciltsgrāmatā uzņemtas **2705** aitas un teķi, no tiem **A1 - 656, A2 - 1901, B –148**.

Detalizēti sasniegtie rādītāji apkopoti turamākajās tabulā, kurās ir iespējama to salīdzināšana ar iepriekšējiem programmas īstenošanas gadiem.

2. tabula

Aitu māšu skaits un vidējie produktivitātes rādītāji

Pārraudzības gads	Šķirnes saimniecību skaits	Aitu māšu	
		skaits	vidējā auglība, %
2013/2014	41	4067	173.9
2014/2015	42	4443	174.2
2015/2016	40	4350	175.1
2016/2017	42	3754	172.9
2017/2018	36	3752	179.3

3. tabula

Jēru ieguve šķirnes aitu audzēšanas saimniecībās

Pārraudzības gads	Dzimuši kopā	Nedzīvi, %	Dzīvot nespējīgi, %	Novērtēti 70 dienu vecumā no visiem dzimušajiem, %
2013/2014	6667	3.6	4.1	90.0
2014/2015	6567	3.8	4.3	82.0
2016/2016	7376	3.3	4.5	92.0
2016/2017	8626	4.2	4.2	71.7
2017/2018	6751	2.1	4.6	84.3

4. tabula

Jēru vērtēšanas rezultāti 70 dienu vecumā

Pārraudzības gads	Novērtēti jēri pārrēķinot uz 1 aitu māti	Jēru dzīvmasa uz aitu māti 70 dienu vecumā, kg	Jēru dzīvmasa koriģēta uz 70 dienu vecumu, kg	
			aitām	teķiem
2013/2014	1.6	32.6	19.4	20.4
2014/2015	1.6	34.0	20.3	21.5
2015/2016	1.6	32.2	19.2	20.3
2016/2017	1.7	33.3	19.2	20.3
2017/2018	1.7	32.6	18.7	19.9

5. tabula

Audzējamo aitu kvalitāte 365 dienu vecumā

Pārraudzības gads	Saimniecību skaits	Audzējamo aitu produktivitāte un vērtējums				
		skaits	El klase, %	I klase, %	II klase, %	vidējā dzīvmasa, kg
2013/2014	41	1358	67.0	29.0	3.8	48.6
2014/2015	42	1422	73.0	25.0	2.0	54.8
2015/2016	40	1336	79.8	18.0	1.2	63.9
2016/2017	39	1085	81.3	18.2	0.5	51.9
2017/2018	36	718	599	67	9	53.7

6. tabula

Audzējamo teķu kvalitāte 365 dienu vecumā

Pārraudzības gads	Saimniecību skaits	Audzējamo teķu vērtējums 365 dienu vecumā	
		skaits	vidējā dzīvmasa, kg
2013/2014	14	52	65.6
2014/2015	18	101	77.5
2015/2016	22	105	76.2
2016/2017	19	93	70.9
2017/2018	13	43	71.2

7. tabula

Latvijas tumšgalves aitu šķirnes audzēšanas saimniecības, kurās veic pārraudzību un snieguma pārbaudi

Nr. p. k.	Novads	Pagasts	Saimniecības nosaukums
1.	Brocēnu	Remtes	P/s''Pumpuri''
2.	Jelgavas	Jaunsvirlaukas	SIA''Latvian Lamb''
3.	Gulbenes	Beļavas	SIA''Agro Gulbene''
4.	Limbažu	Umurgas	Z/s''Rīmeri''
5.	Limbažu	Viļķenes	SIA''Zaļais Kurss''
6.	Limbažu	Skultes	J. Elksniņa p/s
7.	Burtnieku	Vecates	Z/s''Austrumi 6''
8.	Burtnieku	Vecates	P/s''Kalniņi''
9.	Kandavas	Kandavas	SIA''Ralle''

8. tabulas nobeigums

**Latvijas tumšgalves aitu šķirnes audzēšanas saimniecības, kurās veic
pārraudzību un snieguma pārbaudi**

Nr. p. k.	Novads	Pagasts	Saimniecības nosaukums
10.	Krimuldas	Lēdurgas	SIA „Bedrītes”
11.	Krustpils	Krustpils	Z/s „Produsala”
12.	Madonas	Liezēres	SIA „Meselau”
13.	Pārgaujas	Stalbes	P/s „Baloži”
14.	Salacgrīvas	Liepupes	P/s „Dāči”

9. tabula

Latvijas tumšgalves šķirnes aitu audzēšanas saimniecības

Nr. p. k.	Novads	Pagasts	Saimniecības nosaukums
1.	Aknīstes	Aknīstes	Z/s „Liepas”
2.	Alojas	Alojas	Z/s „Jaundreimaņi”
3.	Alojas	Brīvzemnieku	Z/s „Silvas”
4.	Alūksnes	Alsviķu	P/s „Pamati”
5.	Amatas	Zaubes	SIA „Eiss”
6.	Beverīnas	Brenguļu	SIA „Neguļi”
7.	Burtnieku	Burtnieku	SIA „Bē-Bē”
8.	Burtnieku	Rencēnu	Z/s „Čakaiņi”
9.	Dagdas	Andrupenes	IK „Birztales Plus”
10.	Ērgļu	Ērgļu	Z/s „Vecceplis”
11.	Jaunpiebalga	Jaunpiebalgas	Z/s „Jāņukalns”
12.	Jaunpiebalga	Zosēnu	Z/s „Mazvieķi”
13.	Krāslavas	Izvaltas	Z/s „Upmalas”
14.	Krāslavas	Kombuļu	SIA „Meža Moja”
15.	Limbažu	Limbažu	SIA „Mikaitas”
16.	Madonas	Ošupes	Z/s „Zīles”
17.	Madonas	Praulienas	SIA „Springaita”
18.	Mazsalacas	Mazsalaca	SIA „Vecvītiņi”
19.	Naukšēnu	Ķoņu	Z/s „Straumēni”
20.	Naukšēnu	Naukšēnu	SIA „Ances”
21.	Ogres	Suntažu	SIA „StarSpace”
22.	Pārgaujas	Straupes	SIA „Arenso”
23.	Rēzeknes	Bērzgales	Z/s „Rožu māja”
24.	Rugāju	Rugāju	P/s „Baķi”
25.	Rūjienas	Jeru	P/s „Priedes”
26.	Rūjienas	Lodes	P/s „Juražas”
27.	Salacgrīvas	Salacgrīvas	Z/s „Bebrīši”
28.	Salas	Sēlpils	Z/s „Bitāni”
29.	Siguldas	Siguldas	SIA „LZZ Plus”
30.	Smiltenes	Grundzāles	SIA „Altostratus”
31.	Valkas	Kārķu	SIA „Wildpark Vidzeme”
32.	Vārkavas	Upmalas	P/s „Liepas”
33.	Vecpiebalgas	Dzērbenes	Z/s „Kalna-Brodi”
34.	Vecpiebalgas	Inešu	P/s „Mētras”

LT šķirnes saimniecības sarakstā ir 34, pārtrauca darbību SIA "Nurmi" un z/s"Āres", bet pārraudzības datus abas saimniecības ir iekļautas.

10. tabula

Latvijas tumšgalves šķirnes vaislas teķu pārbaudes rezultāti pēc pēcnācēju kontrolnobaršanas rezultātiem stacijā „Klimpas”

N. p. k	Dzīvnieka identitātes Nr.	Dzīvmasa uzsākot nobarošanu, kg	Vecums nobarošanas beigās, dienas	Dzīvmasa nobarošanas beigās, kg	Nobarošanas ilgums, dienas	Vidējais dzīvmasas pieaugums diennaktī nobarošanas laikā, g
1.	LV039000335797	26.13	154	52.67	58	457.5
2.	LV030600033388	27.55	154	53.38	58	445.3
3.	LV062011230112	21.50	153	54.50	76	434.2
4.	LV062211330112	28.27	141	50.53	54	412.3
5.	LV039000335618	23.55	144	45.95	59	379.7
6.	LV030600033650	27.40	157	51.48	65	370.4
7.	LV062011230111	25.60	165	48.35	63	361.1
8.	LV048552232111	24.85	155	47.53	63	359.9
9.	LV061252930900	25.65	164	51.75	73	357.5
10.	LV061129131154	27.13	147	48.20	63	334.4
11.	LV061252931397	22.50	188	48.80	79	332.9
12.	LV034254931208	22.30	173	48.45	79	331.0
13.	LV061252931387	23.00	182	46.67	77	307.4
14.	LV061786330334	23.65	213	51.00	89	307.3
15.	LV018009031137	24.80	169	48.95	79	305.7
16.	LV048552232146	29.33	170	48.98	68	289.0
17.	LV039000334704	27.85	180	49.93	79	279.4
18.	LV061051730461	34.80	174	51.43	78	223.0
	Vidēji	25.7	166	49.9	70	350.2

Atskaite par Latvijas tumšgalves šķirnes ģenētisko resursu programmas izpildi

Latvijas trumšgalves šķirnes aitu ģenētisko resursu saglabāšanas programmā izvirzītie uzdevumi ir izpildīti. Ir izsniegti atzinumi 550 dzīvniekiem, no tiem 500 ir aitu mātes un 50 teķi. Visi teķi ir tūršķirnes, bet aitu māšu grupā vēl ir 6 ar 6.25% Vācijas melngalves asinību (1. tab.). Aitu un teķu skaits pa saimniecībām apkopots 3. tabulā.

1. tabula

Programmā iekļauto aitu un teķu LT šķirnes asinība

Saimniecība		Asinība	Aitas	Teķi
Šķirnes saimniecības	SIA "Mikaitas"	LT 100.00%	49	5
	ZS "Jaundreimaņi"	LT 100.00%	12	1
	ZS „Silvas”	LT 100.00%	8	1
	IK "Birztales Plus"	LT 100.00%	49	1
	ZS "Rožu mājas"	LT 100.00%	26	1
	ZS „Zīles”	LT 100.00%	22	2
	SIA „Wildpark Vidzeme”	LT 100.00%	11	2
	SIA "LZZ Plus"	LT 100.00%	14	1
	SIA „Ances”	LT 100.00%	48	7
	SIA "Vecvītiņi"	100.00%	36	2
		LT 93.75% VM 6.25%	6	-
	A. Štrause	LT 100.00%	24	1
	ZS "Stirnas"	LT 100.00%	9	2
	M. Rubine	LT 100.00%	29	2
	ZS „Straumēni”	LT 100.00%	17	1
	A. Līsmāne	LT 100.00%	8	1
	Ē. Tukišs	LT 100.00%	-	2
	ZS „Čakaiņi”	LT 100.00%	43	3
	SIA „Neguļi”	LT 100.00%	12	-
	ZS „Bitāni”	LT 100.00%	2	1
	SIA „StarSpace”	LT 100.00%	14	1
	ZS „Kalna – Brodi”	LT 100.00%	-	1
	A. Mētra	LT 100.00%	23	2
	SIA „Nurmi”	LT 100.00%	1	-
	ZS "Vecceplis"	LT 100.00%	2	2
	ZS „Āres”	LT 100.00%	-	1
ZS "Upmalas"	LT 100.00%	4	-	
Pārraudzības saimniecības	SIA „Vilarija”	LT 100.00%	10	-
	Z/s "Dzilniņas"	LT 100.00%	19	3
		LT 93.75% VM 6.25	2	-
	SIA „Latvian Lamb”	LT 100.00%	-	1
	A. Fogelis	LT 100.00%	-	2
I. Rošļakova	LT 100.00%	-	1	
Kopā			500	50

Programmas īstenošanā iesaistītas 26 šķirnes aitu audzēšanas saimniecības un 5 pārraudzības ganāmpulki. Tajās 50 vaislas teķi, visi ar 100% LT asinību (2. tab.).

Programmā ieļautie LT šķirnes teķi pa saimniecībām

	Saimniecība	Teķa Nr.	Teķu skaits
Šķirnes saimniecības	SIA "Mikaitas"	LV039000333013	5
		LV039000333075	
		LV060213034380	
		LV039000334704	
		LV039000336599	
	Z/s "Jaundreimaņi"	LV034254931124	1
	ZS „Silvas”	LV060551330598	1
	IK "Birztaļas Plus"	LV039000335832	1
	Z/s "Rožu mājas"	LV060551330750	1
	Z/s „Zīles”	LV060551331341	2
		LV048148330549	
	SIA „Wildpark Vidzeme”	LV046228930726	2
		LV036655531048	
	SIA "LZZ Plus"	LV062011230252	1
	SIA „Ances”	LV030600033181	7
		LV048148330522	
		LV060551330991	
		LV060551331095	
		LV039000333696	
		LV060551331139	
	SIA "Vecvītiņi"	LV048552232306	2
		LV048552232475	
	A. Štrause	LV034254931208	1
	Z/s "Stirnas"	LV030600032738	2
		LV039000334782	
	M. Rubine	LV034254931091	2
		LV036510330910	
	Z/s „Straumēni"	LV039000334818	1
	A. Līsmāne	LV061051730680	1
	Ē. Tukišs	LV039000333012	2
LV060551331122			
Z/s „Čakaiņi"	LV030600033240	3	
	LV039000335618		
	LV048148330806		
ZS „Bitāni"	LV061867830482	1	
SIA „StarSpace"	LV020686530902	1	
Z/s „Kalna – Brodi"	LV030600032739	1	
A. Mētra	LV062011230111	2	
	LV061252932106		
ZS "Vecceplis"	LV046406130695	2	
	LV039000334589		
ZS „Āres"	LV061252930695	1	

Programmā ieļautie LT šķirnes teži pa saimniecībām

Saimniecība		Teža Nr.	Težu skaits
Pārraudzības saimniecības	Z/s "Dzilniņas"	LV060207430761	3
		LV039000334778	
		LV060551331160	
	SIA „Latvian Lamb”	LV039000335532	1
	A. Fogelis	LV039000334611	2
		LV039000336734	
	I. Rošļakova	LV026180730854	1
Kopā			50

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Vācijas merino vietējās aitu šķirnes ciltsdarba programmas īstenošanas rezultāti

Ciltsdarba programmas galvenais mērķis ir veidot auglīgus, *Maedi Visna* slimības brīvus, SKREPI rezistentus tīršķirnes aitu ganāmpulkus.

Vācijas merino vietējās šķirnes aitas Latvijā tiek vērtētas atbilstoši mātes šķirņu grupai izvirzītajām prasībām. Iegūtie vaislas teķi tiek izmantoti ne tikai tīraudzēšanā, bet arī krustojumā, lai iegūtu labākas kvalitātes kaujamās jēras. Programmas īstenošanā 2018. gadā piedalījās 2 aitu audzētāji (saraksts ievietots LDC un LAAA mājas lapā). **Kopējais novērtēto aitu māšu skaits 235.**

1. tabula

Ciltsdarba programmā izvirzītie mērķi un sasniegtie rezultāti

Programmā izvirzītie mērķi		Sasniegts 2018. gadā	Salīdzinājums ar izvirzīto mērķi
Kāpināt aitu māšu auglību vidēji šķirnes populācijā		180%	169.2%
Izaudzēt kvalitatīvus jērus pie mātēm, sasniedzot jēru dzīvmasu 70 dienu vecumā	aitas	23.0 kg	23.5 kg
	teķi	25.0 kg	25.1 kg
Sasniegt audzējamo aitu vidējo dzīvmasu gada vecumā vismaz		60 – 65 kg	57.6 kg
Audzējamie teķi		5 teķi novērtēti	77.3 kg
Nodrošināt vaislas teķu pārbaudi pēc pēcnācēju kvalitātes stacijā „Klimpas”		1	Teķu skaits pārbaudei ir jāpalielina
Turpināt uzlabot audzējamo aitu un teķu eksterjera uzlabošanu, izmantojot eksterjera lineāro vērtēšanu		69	27% no kopējā aitu māšu skaita
Izmantot šķirnes populācijas pavairošanai augstvērtīgus, pret <i>Skrepi</i> rezistentus (R ₁), selekcijai vēlamus (R ₂) un tikai izņēmumos neitrālus (R ₃) sertificētus vaislas teķus			Vaislai izmanto tikai

No jauna vaislinieka sertifikāti izsniegti – **7 teķiem**, no tiem Skrepi genotips **R1 - 2, R2 – 3, R3 – 2**. Sagatavoti **29** vaislas dzīvnieka sertifikāti. **Ciltsgrāmatā** kopā uzņemtas 366 aitas un teķus, no tiem: **A -3, A1 -45, A2 -315, B-3**

Detalizēti sasniegtie rādītāji apkopoti turamākajās tabulā, kurās ir iespējama to salīdzināšana ar iepriekšējiem programmas īstenošanas gadiem.

2. tabula

Aitu māšu skaits un vidējie produktivitātes rādītāji

Pārraudzības gads	Šķirnes saimniecību skaits	Aitu māšu	
		skaits	vidējā auglība, %
2013./2014.	2	254	166.0
2014./2015.	2	289	168.5
2016./2016.	1	-	-
2016./2017.	1	79	155.7
2017./2018.	2	235	169.2

3. tabula

Jēru ieguve

Pārraudzības gads	Dzimuši kopā	Nedzīvi, %	Dzīvot nespējīgi, %	Novērtēti 70 dienu vecumā no visiem dzimušajiem, %
2013./2014.	421	4.3	0.5	80.8
2014./2015.	507	8.7	0.4	81.6
2015./2016.	-	-	-	-
2016./2017.	149	2.0	7.4	79.2
2017./2018.	330	3.0	9.7	87.3

4. tabula

Jēru vērtēšanas rezultāti 70 dienu vecumā

Pārraudzības gads	Novērtēti jēri pārrēķinot uz 1 aitu māti	Jēru dzīvmasa uz aitu māti 70 dienu vecumā, kg	Jēru dzīvmasa koriģēta uz 70 dienu vecumu, kg	
			aitām	teķiem
2013./ 2014.	1.4	39.7	23.9	25.3
2014./2015.	1.4	36.8	23.8	26.0
2015/2016.	-	-	-	-
2016/2017.	1.5	30.5	20.2	21.3
2017/2018.	1.6	38.3	23.5	25.1

5. tabula

Audzējamo aitu skaits, dzīvmasa un ģenētiskās kvalitātes vērtējums

Pārraudzības gads	Saimniecību skaits	Audzējamo aitu produktivitāte un vērtējums				
		skaits	El klase, %	I klase, %	II klase, %	vidējā dzīvmasa, kg
2013./2014.	2	82	31.7	68.3	0	54.9
2014./2015.	2	287	50.9	43.5	4.9	78.8
2015./2016.	-	-	-	-	-	-
2016./2017.	1	51	84.3	15.7	0.0	58.8
2017./2018.	2	64	65.6	25.0	9.4	57.3

6. tabula

Audzējamo teķu vidējā dzīvmasa vērtēšanas laikā

Pārraudzības gads	Audzējamo teķu	
	skaits	vidējā dzīvmasa, kg
2013./ 2014.	15	72.2
2014./2015.	22	72.0
2015./2016.	-	-
2016./2017.	0	-
2017./2018.	5	77.3

7. tabula

Novērtēto vaislas teķu skaits un dzīvmasa

Pārraudzības gads	Vērtēto vaislas teķu skaits	Vidējā dzīvmasa, kg
2013./ 2014.	7	120.0
2014./ 2015.	10	118.0
2015./2016/	-	-
2016./2017.	24	81.5
2017./2018.	10	111.4

8. tabula

Vācijas merino vietējās šķirnes vaislas teķu pārbaudes rezultāti pēc pēcnācēju kontrolnobaršanas rezultātiem stacijā „Klimpas”

Dzīvnieka identitātes Nr.	Šķirne	Kontrolnobaršana				
		Dzīvmasa uzsākot, kg	Vecums nobarošanas beigās, dienas	Dzīvmasa nobarošanas beigās, kg	Ilgums, dienas	Vidējais dzīvmasas pieaugums diennaktī, g
DE1600744355	VMV	23.33	170	57.00	75	448.9

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Romanovas aitu šķirnes ciltsdarba programmas īstenošanas rezultāti 2018. gadā

Ciltsdarba programmas mērķis – izkopt Romanovas šķirnes aitu ganāmpulkus, audzēt un pavairot Romanovas tīršķirnes aitas un teļus.

Uzdevumi programmas īstenošanai 1. posmā (no 2015./ 2016. līdz 2019./2020. pārraudzības gadam):

1. Pamatojoties uz izcelsmes dokumentiem un vizuālās apskates rezultātiem, identificēt Romanovas šķirnes aitas;
2. Veikt visu vecuma grupu aitu produktivitāti raksturojošo pazīmju uzskaiti un analīzi;
3. Veikt aitu māšu un teļu veselības rādītāju uzskaiti un analīzi.

Romanovas šķirnes aitu ciltsdarba programma tika īstenota 3 pārraudzības ganāmpulkos (1. tab.).

1. tabula

Saimniecības un aitu skaits pa asinības grupām 2017./2018. pārraudzības gadā

Nr. p. k.	Saimniecības nosaukums	Ganāmpulka Nr.	Aitu skaits ar R šķirnes asinību		
			75% - 87.5%	87.6% -99.9%	100%
1.	Z/s ”Grīvzeme”	LV0602757	14	15	33
2.	Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza filiāle ”Cīrulīši”.	LV0247222	9	3	14
3.	”Būmeistari” Andris Berks	LV0619311	59	20	11
Kopā 178, tai skaitā			82	38	58

Programmas īstenošanā bija iesaistītas 3 saimniecības ar 178 aitām, kuru Romanovas šķirnes asinība ir vismaz 75%. Visās 1. tabulā minētajās saimniecībās Romanovas šķirnes aitu audzēšana, atbilstoši programmai, tiek veikta jau vairākus gadus. Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza filiālē ”Cīrulīši” ciltsdarba programmas prasībām atbilstošu aitu skaits ir tikai 26. Šī ganāmpulka aitu skaita palielināšana ir saistīta ar zoodārza

vajadzību nodrošināšanu un jēru izmantošanas specifika nenodrošina to novērtēšanas iespējas.

Pozitīvi vērtējama z/s „Grīvzeme” ganāmpulka izkopšana, 53% no aitām bija tīršķirnes. Atskaites periodā vērtētas 130 aitu mātes (2.tab.).

2. tabula

Romanovas šķirnes jēru ieguve un izaudzēšana līdz vērtēšanai 70 dienu vecumā

Rādītāji	Pārraudzības gads				
	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Aitu māšu skaits	111	180	175	148	130
Vērtēto jēru skaits	290	398	369	317	309
Vidējais jēru skaits metienā	2.8	3.0	2.9	2.8	3.0
Dzīvmasa piedzimstot, kg	2.8	2.5	2.7	2.8	2.6
Dzīvmasa 70 dienu vecumā, kg	15.8	14.3	16.6	15.7	16.4
Vidējais dzīvmasas pieaugums diennaktī, g	185.3	167.0	198.7	185.5	196.5

Iegūtie rezultāti liecina, ka 5 gadu periodā lielākais atnesušos aitu māšu skaits bija 2014./2015. gadā, tas ir Romanovas šķirnes ciltsdarba programmas izstrādes gadā. Vēlāk vērojama aitu māšu skaita samazināšanās, kas skaidrojama ar programmas prasību ieviešanu pārraudzības saimniecībās.

Aitu māšu vidējā auglība ir 300%, kas ir atbilstoša programmas prasībām.

Jēru dzīvmasa 70 dienu vecumā ir vērtējama kā ļoti laba, tā ir tikai 3 – 4 kg mazāka kā Latvijas tumšgalves šķirnes jēriem, ņemot vērā, ka jēru skaitu metienā ir vidēji par 1.3 jēriem lielāks.

Atskaites periodā novērtēts un no jauna sertificēts 1 pārbaudes teķis, kura Skrepi genotips R3, kas skaidrojams ar to, ka Romanovas šķirnes aitu populācijā, ne tikai Latvijā, lielākā daļa ir savvaļas aitu Skrepi genotips, tas ir R3.

Plānots, ka turpmāk Romanovas šķirnes aitu audzēšanas programma arī tiks īstenota 3 saimniecībās (3. tab.).

3. tabula

Romanovas šķirnes aitu audzēšanas saimniecības, kuras veic pārraudzību un veikta snieguma pārbaudi

Nr. p. k.	Novads	Pagasts	Saimniecības nosaukums	Šķirne
1.	Pārgaujas	Raiskuma	Z/s'' Grīvzeme''	R
2.	Ventspils	Tārgales	Z/s'' Būmeistari''	R
3.	Krimuldas	Krimuldas	P/s'' Bružas''	R

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Sufolkas šķirnes ciltsdarba programmas īstenošanas rezultāti 2018. gadā

Ciltsdarba programmas mērķis - veidot Sufolkas tīršķirnes aitu ganāmpulkus Latvijā un nodrošināt gaļas jēru ieguvei augstvērtīgus tīršķirnes vaisliniekus, krustošanas programmu īstenošanai.

Uzdevumi:

1. Gaļas produktivitāti raksturojošo īpašību novērtēšana un izkopšana.
2. Vaislai izmantojamo teķu pārbaude pēc pēcnācēju kontrolnobarošanas rezultātiem.
3. Audzējamo aitu un teķu vilnas kvalitātes, eksterjera un muskuļojuma novērtēšana uzsākot vaislas darbību.
4. Veselības rādītāju uzskaitē un analīze, ar mērķi izveidot pret *Skrepi* rezistentus (R_1) un no infekcijas slimībām brīvus ganāmpulkus.
5. Augstvērtīgu, pret *Skrepi* rezistentu (R_1) vai selekcijai vēlamu (R_2) aitu un sertificētu vaislas teķu izmantošana šķirnes aitu pavairošanai.

Sufolkas šķirnes aitu audzēšanas saimniecība „SF 17” savu darbību 2018. gadā pārtrauca un dzīvniekus pārdeva citām pārraudzības saimniecībām Latvijā.

Dati par Sufolkas šķirnes aitu un teķu kvalitāti iegūti E. Bendikas saimniecībā (p.s. „Ozoli”. Kas atrodas Kocēnu novadā. Daļa no minētā ganāmpulka aitām ir iepirktas no „SF 17”, bet daļa importētās no ārvalstīm. Ganāmpulkā, atbilstoši ciltsdarba programmas prasībām, tiek veikta datu uzskaitē un aitu vērtēšana (1. tab.). Kā liecina apkopotie rezultāti, tad aitu māšu auglība bija vidēji 159.8%, kas salīdzinot ar Sufolkas šķirnes raksturlielumiem ir vidēja, bet salīdzinot ar iepriekšējos gados iegūto (3. tab.) ir viena no lielākajām.

Par aitu māšu kvalitāti liecina arī jēru dzīvmasas pieaugums diennaktī zīdīšanas periodā, kas bija vidēji 301.8 g un jēru dzīvmasa 70 dienu vecumā, kas bija vidēji 26.3 kg.

Vaislas teķu izmantošanas rezultāti ir vērtējami kā labi, vidējais aitu māšu apaugļošanas % ir 90.9% (atbilstoši ciltsdarba programmai, vidēji 9 punkti – teicams vērtējums) un iegūto jēru skaits no vienas atnesušās aitu mātes – 1.59 (8 punkti – ļoti labi), kopvērtējums 17 punkti, kas atbilsts El klases vērtējumam.

1. tabula

Ciltsdarba programmā izvirzītie mērķi un sasniegtie rezultāti

Programmā izvirzītie mērķi	Rezultāti	Salīdzinājums ar izvirzīto mērķi
Kāpināt aitu māšu auglību vidēji šķirnes populācijā	159.8%	atbilst
Izaudzēt kvalitatīvus jērus pie mātēm	26.3 kg	atbilst
Audzējamo aitu novērtējums, punkti	23.0	vērtējums teicams
Audzējamie teķu novērtējums, punkti	23.8	vērtējums teicams
Vaislas teķu vērtējums pēc aitu māšu apaugļošanas spējas	90.9	vērtējums teicams
Pēcnācēju ieguve no vienas atnesušās aitu mātes	1.59	vērtējums ļoti labs
Nodrošināt vaislas teķu pārbaudi pēc pēcnācēju kvalitātes stacijā „Klimpas”	nav veikts	2018. gadā nav S šķirnes aitu audzēšanas saimniecības
Turpināt uzlabot audzējamo aitu un teķu eksterjeru		atbilst prasībām (4. tab.).
Izmantot šķirnes populācijas pavairošanai augstvērtīgus, pret <i>Skrepi</i> rezistentus (R ₁), selekcijai vēlamus (R ₂) un tikai izņēmumu gadījumos neitrālus (R ₃) sertificētus vaislas teķus		novērtēti 7 teķi, kuru genotips R1 un R2

Atskaites periodā kontrolnobaršanas stacijā pēc pēcnācēju nobarošanas spējām netika pārbaudīti Sufolkas šķirnes vaislinieki, bet Zemkopības ministrijas finansētā projekta „Dažādu šķirņu aitu un to krustojumu piemērotība kvalitatīvu liemeņu un jēra gaļas ieguvei” ietvaros 5 gadu periodā tika veikta 14 jēru kontrolnobaršana (2. tab.).

2. tabula

Jēru kontrolnobaršanas rezultāti stacijā „Klimpas” ZM finansētā projekta īstenošanas laikā (2013. - 2017. gads)

Jēru skaits	Uzsākot nobarošanu		Nobarošana		Nobarošanu noslēdzot	
	vecums, dienas	dzīvmasa, kg	perioda ilgums, dienas	pieaugums, kg	vecums, dienas	dzīvmasa, kg
14	89	31.8	49	23.6	137	55.4

Projekta laikā nobaroti dažādu vaislas teķu pēcnācēji. Iegūtais jēru vidējais dzīvmasas pieaugums diennaktī 486 g, nodrošinot vidēji 55.4 kg dzīvmasas ieguvei vidēji 137 dienu vecumā, norāda uz Sufolkas šķirnes jēru ātraudzības ģenētisko potenciālu. Iegūto liemeņu kvalitāte atbilst U un R+ klasei pēc SEUROP klasifikācijas sistēmas ar 2 līdz 3 klases taukaidu noslāņojuma vērtējumu.

Atskaites periodā izsniegti **6 izcelsmes sertifikāti**.

Novērtēti **7 vaislas teķi**, kuru **Skrepi** genotips: **R1 - 6 un R2 – 1 vaislas teķim**.

Ciltsgrāmatā no 01.01.2018. līdz 01.01.2019.g ierakstītas 59 aitas: t.sk. A -24, A1 -3, A2 -32.

Sufolkas šķirnes aitu un teķu produktivitātes rādītāji 5 pārraudzības gados apkopoti 3. tabulā.

3. tabula

Sufolkas šķirnes aitu un teķu produktivitātes rādītāji

Aitu grupa	Vērtētās pazīmes	Pārraudzības gads				
		2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Aitu mātes	auglība, %	146	143	157.5	158.3	159.8
	jēru saglabāšana, %	88.7	69.8	60.5	69.6	71.6
Vaislas teķi	jēru skaits no vienas atnesušās aitu mātes	1.46	1.43	1.57	1.58	1.59
	atnesušās aitu mātes no lecinātām, %	96.8	82.2	100	100	90.9
Jēri	dzīvmasa piedzimstot, kg	4.5	5.2	4.9	5.0	5.5
	koriģētā dzīvmasa 70 dienu vecumā, kg	24.5	24.9	24.4	26.5	26.3
	dzīvmasas pieaugums diennaktī līdz vērtēšanai, g	284	281.7	278	306	301.8

Audzējamo aitu un teķu vērtējums 5 pārraudzības gados apkopots 4. tabulā. Iegūtie vērtējuma rezultāti liecina, ka pēdējo 3 gadu laikā ir novērtētas 14 audzējamās aitas un 6 audzējamie teķi. Visi ieguvuši El klases novērtējumu. Pēdējā pārraudzības gadā, atbilstoši ciltsdarba programmas prasībām, novērtētas 2 tīršķirnes jaunaitas un 2 audzējamie teķi.

4. tabula

Sufolkas šķirnes audzējamo aitu un teķu vērtējums

Vērtētās pazīmes	Vērtējums, punkti	
	2013/2014 pārraudzības gadā	
	audzējamās aitas	audzējamie teķi
Vilnas kvalitāte, punkti	7.6	9.0
Muskuļojums, punkti	7.6	8.0
Eksterjers, punkti	7.8	8.6
EL klase, %	80	100
1 klase, %	20	0

4. tabulas nobeigums

Sufolkas šķirnes audzējamo aitu un teķu vērtējums

Vērtētās pazīmes	Vērtējums, punkti	
	2014/2015 pārraudzības gadā	
Vilnas kvalitāte, punkti	7.5	7.5
Muskuļojums, punkti	7.8	8.0
Eksterjers, punkti	7.5	7.7
EL klase, %	62.5	100
1 klase, %	37.5	0
	2015/2016 pārraudzības gadā	
Vilnas kvalitāte, punkti	8.0 (4 gab.)	8.3 (4 gab.)
Muskuļojums, punkti	8.0	8.0
Eksterjers, punkti	8.0	7.5
EL klase, %	100	100
1 klase, %	0	0
	2016/2017 pārraudzības gadā	
Vilnas kvalitāte, punkti	9.0 (8 gab.)	-
Muskuļojums, punkti	7.8	-
Eksterjers, punkti	8.0	-
EL klase, %	100	-
1 klase, %	0	-
	2017/ 2018 pārraudzības gadā	
Vilnas kvalitāte, punkti	9.0 (2 gab.)	8.0 (2 gab.)
Muskuļojums, punkti	7.0	7.8
Eksterjers, punkti	7.0	8.0
EL klase, %	100	100
1 klase, %	0	0

Plānots, ka turpmāk Sufolkas šķirnes aitu audzēšanas programma arī tiks īstenota 3 saimniecībās (5. tab.).

5. tabula

Sufolkas šķirnes aitu audzēšanas saimniecības, kurās plānots veikt pārraudzību un snieguma pārbaudi

Nr. p. k.	Novads	Pagasts	Saimniecības nosaukums
1.	Kocēnu	Vaidavas	P/s "Ozoli"
2.	Pārgaujas	Straupes	P/s "Gāršas"
3.	Siguldas	Siguldas	SIA "LZZ Plus"

Biedrība „Latvijas Aitu audzētāju asociācija”

Reģ. Nr. 40008041914

Adrese: ”Klimpas”, Jeru pagasts Rūjienas novads, LV – 4234

Dorperas šķirnes ciltsdarba programmas īstenošanas rezultāti

Ciltsdarba programmas mērķis - audzēt un pavairot Latvijā Dorperas tīršķirnes aitas un teķus, nodrošinot tīršķirnes vaisliniekus gaļas jēru ieguvei, krustošanas programmu īstenošanai.

Ciltsdarba uzdevumi:

1. Gaļas produktivitāti raksturojošo īpašību novērtēšana un izkopšana.
2. Vaislai izmantojamo teķu pārbaude pēc pēcnācēju kontrolbarošanas rezultātiem.
3. Audzējamo aitu un teķu eksterjera un muskuļojuma novērtēšana.
4. Veselības rādītāju uzskaitē un analīzē, ar mērķi izveidot pret *Skrepi* rezistentus (R_1) un no infekcijas slimībām, tai skaitā *MaediVisna*, brīvus ganāmpulkus.
5. Augstvērtīgu, pret *Skrepi* rezistentu (R_1) vai selekcijai vēlamu (R_2) aitu un sertificētu vaislas teķu izmantošana šķirnes aitu pavairošanai.

Dorperas tīršķirnes aitas Latvijā audzē 2 saimniecībās, no tām „SF 17” ar atzīta par šķirnes aitu audzēšanas saimniecību.

Abos ganāmpulkos, atbilstoši ciltsdarba programmas prasībām, tiek veikta datu uzskaitē un aitu vērtēšana (1. tab.). Kā liecina apkopotie rezultāti, tad aitu māšu auglība bija vidēji 140%, kas salīdzinot ar Dorperas šķirnes raksturlielumiem ir vidēja, bet salīdzinot ar iepriekšējos gados iegūto (3. tab.) ir viena no mazākajām, kas skaidrojama ar lielu jauno aitu māšu (atnesās pirmo reizi) īpatsvaru- 31.8%.

Par aitu māšu kvalitāti liecina ne tikai auglība, bet arī jēru saglabāšanas %, kas vidēji ir sasniedzis 87.3%, kas ir lielākais pēdējo 3 gadu laikā. Jēru dzīvmasas pieaugums diennaktī zīdīšanas periodā bija vidējs – 255.2 g un jēru dzīvmasa 70 dienu vecumā bija vidēji 21.7 kg, kas ir līdzvērtīga LT šķirnes jēru dzīvmasai šajā vecumā.

Vaislas teķu izmantošanas rezultāti ir vērtējami kā labi, vidējais aitu māšu apaugļošanas % ir 94.3% (atbilstoši ciltsdarba programmai, vidēji 9 punkti – teicams vērtējums) un iegūto jēru skaits no vienas atnesušās aitu mātes – 1.35 (6 punkti – gandrīz labi), kopvērtējums 15 punkti, kas atbilsts E1 klases vērtējumam.

Ciltsdarba programmā izvirzītie mērķi un sasniegtie rezultāti

Programmā izvirzītie mērķi	Rezultāti	Salīdzinājums ar izvirzīto mērķi
Kāpināt aitu māšu auglību vidēji šķirnes populācijā	140%	neatbilst, liels jauno aitu māšu īpatsvars
Izaudzēt kvalitatīvus jērus pie mātēm	21.8 kg	neatbilst, dzīvmasa nav lielāka kā LT šķirnes aitām
Audzējamo aitu novērtējums, punkti	15.7	vērtējums teicams
Audzējamie teķu novērtējums, punkti	15.0	vērtējums teicams
Vaislas teķu vērtējums pēc aitu māšu apaugļošanas spējas	94.3	vērtējums teicams
Pēcnācēju ieguve no vienas atnesušās aitu mātes	1.35	vērtējums jāuzlabo
Nodrošināt vaislas teķu pārbaudi pēc pēcnācēju kvalitātes stacijā „Klimpas”	nav veikta	teķi pārbaudīti LLU projekta ietvaros
Turpināt uzlabot audzējamo aitu un teķu eksterjeru		atbilst prasībām (4. tab.).
Izmantot šķirnes populācijas pavairošanai augstvērtīgus, pret <i>Skrepi</i> rezistentus (R ₁), selekcijai vēlamus (R ₂) un tikai izņēmumu gadījumos neitrālus (R ₃) sertificētus vaislas teķus		novērtēti 2 teķi, kuru genotips R1

LLU īstenotā projekta laikā veikta 9 Dorperas tīršķirnes jēru kontrolnobarošana. Salīdzinot ar citām šķirnēm, projektā izmantoto jēru skaits nav liels, tomēr ņemot vērā mazo šīs šķirnes populāciju un veiktos atkārtojumus, iegūtie rezultāti ir ticami (2. tab.).

Jēru kontrolnobaršanas rezultāti stacijā „Klimpas” ZM finansētā projekta īstenošanas laikā (2013. - 2018. gads)

Jēru skaits	Uzsākot nobarošanu		Nobarošana		Nobarošanu noslēdzot	
	vecums, dienas	dzīvmasa, kg	perioda ilgums, dienas	pieaugums, kg	vecums, dienas	dzīvmasa, kg
9	96	28.4	65	20.5	161	48.9

Salīdzinot ar Sufolkas šķirnes jēru nobarošanas rezultātiem, tie ir mazāki, jēri nobarošanas beigās vidēji par mēnesi vecāki, to augšanas intensitāte par vairāk kā 100 g diennaktī mazāka (315 g), bet tajā pat laikā, pateicoties vieglajām ādām, iegūts lielākais kautiznākums un labs liemeņa kvalitātes vērtējums.

Dorperas šķirnes aitu un teķu produktivitātes rādītāji 5 pārraudzības gados apkopoti 3. tabulā.

3. tabula

Dorperas šķirnes aitu un teķu produktivitātes rādītāji

Aitu grupa	Vērtētās pazīmes	Pārraudzības gads				
		2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Aitu mātes	Auglība, %	140	149	159	155	140*
	jēru saglabāšana, %	96	90	59.1	80.6	87.5
Vaislas teķi	jēru skaits no vienas atnesušās aitu mātes	1.40	1.49	1.59	1.55	1.35
	atnesušās aitu mātes no lecinātām, %	90	75	96.3	100	94.3
Jēri	dzīvmasa piedzimstot, kg	3.7	4.3	4.9	4.2	3.9
	koriģētā dzīvmasa 70 dienu vecumā, kg	20.3	22.8	24.3	23.1	21.8
	dzīvmasas pieaugums diennaktī līdz vērtēšanai, g	236	265	276	268	255.2

***2017/2018 atnesušās 44 aitu mātes t.sk.14 jaunaitas t.i. 31.8%**

Audzējamo aitu un teķu vērtējums 5 pārraudzības gados apkopots 4. tabulā. Iegūtie vērtējuma rezultāti liecina, ka pēdējo 3 gadu laikā ir novērtētas 22 audzējamās aitas un 10 audzējamie teķi. Visi teķi ieguvuši EI klases novērtējumu, bet daļa no audzējamām aitām ieguva I klases vērtējumu. Iepriekšējā pārraudzības gadā netika novērtētas audzējamās aitas, jo tās tika eksportētas uz citām valstīm.

Pēdējā pārraudzības gadā, atbilstoši ciltsdarba programmas prasībām, novērtētas 7 tīršķirnes jaunaitas un 1 audzējamais teķis.

4. tabula

Dorperas šķirnes audzējamo aitu un teķu vērtējums

Vērtētās pazīmes	Vērtējums, punkti	
	audzējamās aitas	audzējamie teķi
2013/2014 pārraudzības gadā		
Muskuļojums, punkti	7.2	7.8
Eksterjers, punkti	7.6	7.5
EI klase, %	61.5	100
I klase, %	38.5	0
2014/2015 pārraudzības gadā		
Muskuļojums, punkti	7.3	7.8
Eksterjers, punkti	7.2	7.2
EI klase, %	50.0	83.3
I klase, %	50.0	16.7
2015/2016 pārraudzības gadā		
Muskuļojums, punkti	7.3 (15 gab.)	8.0 (5 gab.)
Eksterjers, punkti	7.4	7.2
EI klase, %	73.3	100
I klase, %	26.7	0

Dorperas šķirnes audzējamo aitu un teķu vērtējums

Vērtētās pazīmes	Vērtējums, punkti	
	audzējamās aitas	audzējamie teķi
2016/2017 pārraudzības gadā		
Muskuļojums, punkti	-	8.3 (4 gab.)
Eksterjers, punkti	-	7.8
EI klase, %	-	100
I klase, %	-	0
2017/2018 pārraudzības gadā		
Muskuļojums, punkti	7.6 (7 gab.)	8.0 (1 gab.)
Eksterjers, punkti	8.1	7.0
EI klase, %	57.1	100
I klase, %	42.9	0

Audzējamo aitu eksterjera vērtējums kopumā ir bijis par 1.1 punktu augstāks, kā teķu, bet muskuļojuma vērtējums labāks teķiem.

Pārskata periodā izsniegti 2 izcelsmes sertifikāti.

Novērtēti 2 vaislas teķi, kuru Skrepi genotips R1

No 01.01.2018. līdz 01.01.2019.g ciltsgērmā ierakstītas – 73 aitas, t.sk. A -11, A1-1, A2 -59 ,B-2

Plānots, ka turpmāk Dorperas šķirnes aitu audzēšanas programma arī tiks īstenota 2 saimniecībās (5. tab.).

Dorperas šķirnes aitu audzēšanas saimniecības, kuras veic pārraudzību un snieguma pārbaudi

Nr. p. k.	Novads	Pagasts	Saimniecības nosaukums
1.	Amatas	Amatas	SIA "SF 17"
2.	Naukšēnu	Naukšēnu	SIA "Ringla Plus"